

מלחמה אדיאלית - „חיסון נגד כדורי עופרת“

שבמחנה מכוון נגד דמייים — או נגד אויב המשיב כדורי עופרת?

אם התכנון מכוון נגד אויב חי ופועל, הרי מתעוררת שאלה נוספת: באיזו מידה יש מקום בקבוצת פקודות חטיבתית לקצין רפואה חטיבתי, או אם הבעיה של פינוי נפגעים לא צריכה למצוא את ביטויה במחזה? לא יתכן לתכנן קרב ולהבטיח הצלחתו מבלי לעמוד, בשלבי התכנון, על הבעיה של פינוי רפואי, והרי נוסף לתפקיד העיקרי של חר"פ — להגיש סיוע רפואי צמוד, הרי מתפקידו לשחרר את המפקד ממעמסת הפצועים. אין לקבל את הגרסה של הקרין: „אין אפשרות, במסגרת מצומצמת, להראות את כל המשתתפים — ולפחות לגבי חלק מהחסרים ניתן הסבר מניח את הדעת, פהות או יותר“. היכן במחזה ניתן הסבר כל שהוא, ולפחות במלה אחת, על הבעיה של נפגעים ופינויים?

המסקנה: חר"פ נשכת מעיני מתברר המחזה.

אינני מתיימר להיות מבקר תיאטרלי, אולם, סבורני שהמחזה איננו מושלם, ובנוסף בידי מפקדים צעירים השואבים ב„מערכות“ השלמה לידיעותיהם, הרי ספק אם משמש הוא דוגמא נכונה מבחינה הדרכתית, ואם הוא משיג את מטרותיו.
סרן נחמן שטרן

בחוברת ק"ד נתפרסם „מחזון“ על קבוצת פקודות חטיבית. כאיש הדרכה שמחתי לראות מעל דפי „מערכות“ נסיון להחדיר שיטת לימוד אשר הוכיחה את עצמה בצבאות רבים. ברם, רבה היתה הפתעתני שעה שבהמשך הקריאה נוכחתי לדעת כי הצנוור פסל הופעת פצועים והרוגים, כנראה לבל יקלקלו את אורית המחזה — אחרת איני יכול להביך את העובדה שהשרות הרפואי נעדר מן המחזה. במלחמות האחרונות למדו להעריך את תפקידיו של השרות הרפואי, והכירו כי קיום המורל בקרב מותנה בשלושה דברים עיקריים:

א. אמונת החיילים בצדקת מאבקם;

ב. יכולתו של המפקד להוביל לנצחון;

ג. דאגתו לאנשיו לאחר הפצעים.

חייל שספק בליבו לגבי אחד משלושה הדברים — ירד כושרו המלחמתי.

בבואי להעיר על המחזה הנ"ל, סבורני שהמחבר דילג על בעיות חר"פ מבלי שהעריך נכונה את התוצאות המשתקפות מתוך ההצגה.

המחזה ערוך על פרטיו ודקדוקיו וכל מי שגמר לקרוא בו, אי אפשר שלא תתייצב לפניו שאלה אחת: האם התכנון

תשובה

נושא מסוים במסגרת צורת הדרכה אחת. כדי להקל על קליטה הדרגתית ומצטברת של החומר, יש הכרח לעתים לשים בכל אחת מצורות ההדרכה את הדגש על חלק אחד בנושא, תוך התעלמות מחלקים אחרים — כי אחרת קיימת סכנה שמרוב עצים לא נראה את היער.

כלל זה נקוט בידינו לא רק במחזון קבוצת פקודות, בחוברות הבאות יפורסמו מחזונים נוספים והקורא אשר יקרא בהם בעיון, ימצא שהדגש במחזה מושם בצורה יסודית על צד אחד בלבד של הנושא, תוך פסיחה על צדדים אחרים.

במחזון קבוצת פקודות בחרנו להדגיש בעיקר את כל הנוגע לעבודת המפקד וקציני-המטה העוסקים בשטח המבצעי. כל נושא התחזוקה ובתוכו כמובן גם הפינוי הרפואי, הושמט מתוכו במתכוון.

בית הספר לפו"ם

שמחנו לשמוע הדים ותגובות למחזון „קבוצת פקודות“. חרדתו של סרן נחמן שטרן לנושא חר"פ אשר קופח במחזון זה, הנה מובנת והגיבנית, אולם על הקורא לזכור שמחזה זה לא נכתב במיוחד לפרסום ב„מערכות“, מחזון זה הנו שלב בתהליך לימוד של נושא נוהל הקרב, המוצא את ביטויו בדיונים, מחזון, ותרגילים בכל משך הלימודים בבית הספר, יתכן שלקראת הדפסתו ב„מערכות“ היה צורך לתת לו השלמה ועיבוד, כדי לגשר על החללים המצויים בו, אשר נלמדים בביה"ס בהודמנויות אחרות.

כמובן שיכול משהו לטעון שגם אם המחזה נועד לחניכי פו"ם בלבד, היה צורך לשלב בו את הפינוי הרפואי. טענה זו אין, אנו יכולים לקבל, וברצוני להסביר מדוע.

מתודיקת הלימוד של ביה"ס בנויה על שילוב צורות הדרכה; אין בית ספר מתיימר להתהיל ולגמור